

Protokół z 25. posiedzenia Rady Organizacji Pacjentów przy ministrze właściwym do spraw zdrowia z dnia 6 czerwca 2023 r.

W dniu 6 czerwca 2023 r. odbyło się połączone posiedzenie Rady Organizacji Pacjentów przy ministrze właściwym do spraw zdrowia oraz Rady Organizacji Pacjentów przy Rzeczniku Praw Pacjenta. Posiedzenie odbyło się wyłącznie on-line za pośrednictwem aplikacji Teams i zwołane zostało w celu przedyskutowania treści poselskich projektów ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta (druk sejmowy 3260) oraz ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy 3259) jeszcze przed przystąpieniem Sejmu RP do ich pierwszego czytania z udziałem Pani Poseł Józefy Szczurek-Żelazko oraz Pana Posła Czesława Hoca.

W posiedzeniu uczestniczył Pan Piotr Bromber Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia, Pan Bartłomiej Chmielowiec Rzecznik Praw Pacjenta, Pani Dominika Janiszewska-Kajka Zastępca Dyrektora w Departamencie Lecznictwa, Pani Marzanna Bieńkowska Zastępca Dyrektora w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta oraz Pan Tomasz Młynarski Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący Rady, który po przywitaniu uczestników spotkania, oddał głos Panu Ministrowi Piotrowi Bromberowi.

Pan Minister przypomniał najważniejsze zapisy ustaw i okoliczności ich powstania. Wyjaśnił, że ustawa o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta zakłada wprowadzenie rozwiązań m.in. w zakresie jakości, która będzie mierzona przez Narodowy Fundusz Zdrowia z wykorzystaniem wskaźników mieszczących się trzech obszarach: klinicznym, konsumenckim i zarządczym. Przewiduje autoryzację podmiotów wykonujących działalność leczniczą, monitorowanie zdarzeń niepożądanych w oparciu o wewnętrzny system zarządzania jakością i bezpieczeństwem. Podkreślił, że pozostawiona została duża swoboda w tym zakresie dyrektorom, prezesom podmiotów leczniczych. Dodał także, że na tym etapie pozostawiona zostanie przestrzeń do wypracowania stosownych rozwiązań, natomiast w późniejszym czasie zostaną wypracowane reguły, które to ujednoclą. Przypomniał także, iż ustawa w nowym brzmieniu nie zawiera niektórych regulacji – w szczególności dyskutowanej wcześniej kwestii odpowiedzialności za zdarzenia niepożądane, czy tzw. no-fault.

W uzupełnieniu powyższego Pan Poseł Czesław Hoc dodał, że ustawa o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta ma za zadanie stworzenie kultury jakości, a nie sankcjonowania podmiotów leczniczych. Ma umożliwić wdrożenie rozwiązań prawno-organizacyjnych, które w sposób kompleksowy i skoordynowany będą realizowały priorytety polityki zdrowotnej w obszarze jakości, a przedmiotem uregulowania są: autoryzacja, wewnętrzny system zarządzania jakością i bezpieczeństwem i akredytacja. Podkreślił, że podmioty spełniające standardy będą mogły liczyć na dodatkowe wynagrodzenie, wyliczane na podstawie współczynnika korygującego. Dodał także, że przewidziane w ustawie regulacje pozwolą mierzyć efekty leczenia, a nade wszystko nadzorować jakość i eliminować zdarzenia niepożądane, by ich unikać w przyszłości.

W kwestii zmiany ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, Pan Minister Piotr Bromber przypomniał, iż zmiana ta przewiduje m.in. wdrożenie nowego, pozasądowego modelu rekompensowania szkód doznanych przez pacjentów w procesie leczenia. Podkreślił także, że w ustawie zawarte są mechanizmy mające na celu zmniejszenie liczby zdarzeń niepożądanych. Natomiast Pani Poseł Józefa Szczurek-Żelazko dodała, iż obecnie pacjenci nie mają prostej ścieżki zrehabilitowania szkód doznanych w wyniku zdarzeń medycznych. Aktualne rozwiązanie w tym zakresie – wojewódzkie komisje – to nieefektywna struktura o wadliwym trybie działania, która ogniskuje spór na linii pacjent – szpital bez realnego wsparcia poszkodowanych czy pozytywnego wpływu na bezpieczeństwo i nie odciąża sądów od procesów będących skutkiem niepożądanych zdarzeń medycznych. Dodała również, iż przewidziany w ustawie Fundusz Zdarzeń Medycznych umożliwi prosty i szybki tryb wypłat odszkodowań, bez konieczności udowadniania winy, a w razie śmierci pacjenta rekompensatę otrzymają członkowie rodziny.

Do powyższego odniósł się również Pan Minister Bartłomiej Chmielowiec, który dodał, że w proponowanych rozwiązaniach uwzględnione zostały poprawki zaproponowanych m.in. przez środowisko lekarskie i stronę społeczną. Są to kwestie np. corocznej waloryzacji świadczeń czy też tego, by zespół ekspertów oceniający wnioski składał się z co najmniej 20 członków, w tym 15 lekarzy. W

przypadku ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta, zmiany obejmują rozwiązania wzbudzające najwięcej wątpliwości czy emocji, głównie w środowisku lekarskim, czyli kwestie związane ze zwolnieniem z odpowiedzialności karnej, tzw. systemem no-fault. Zmodyfikowano też kwestie dotyczące akredytacji. Natomiast w projekcie pozostawione zostały kwestie najistotniejsze z punktu widzenia praw pacjenta, czyli kwestie dotyczące mierzenia jakości, ale również rejestrowania zdarzeń medycznych. Rozwiązania te są niezwykle ważne i są oczekiwane przez pacjentów.

W trakcie dyskusji członkowie Rady zgłosili uwagi i propozycje z zakresu:

- oceny ankiet satysfakcji pacjenta przez podmioty medyczne;
- pominięcia możliwości rejestrowania zdarzeń niepożądanych, które nie miały miejsca podczas hospitalizacji;
- braku regulacji dotyczących okresu na dostosowanie do nowych wymogów dla szpitali;
- nieuwzględnienia wskaźników jakości opieki zdrowotnej bezpieczeństwa personelu medycznego;
- nakładania na podmioty lecznicze dodatkowych obowiązków nie wskazując źródeł ich finansowania.

Natomiast Przewodniczący Rady podkreślał, że w interesie pacjentów jest to, by zaproponowane w ustawach rozwiązania były wynikiem szerokiego konsensusu. Zaapelował, by nie przerywać prac nad nimi i ewentualnie w kolejnych latach poprawiać ewentualne mankamenty. Dodał również, iż niełatwo jest stworzyć ustawy idealnej, które uwzględniałyby interesy wszystkich stron. Zaproponował wypracowanie w miarę idealnych ustaw, ale nie odrzucanie ich na tym etapie.

Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta oraz projektu nowelizacji ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz niektórych innych zaplanowane zostało na dzień 13 czerwca br. na posiedzeniu sejmowej Komisji Zdrowia.

Na tym posiedzenie zakończono.

Kolejne posiedzenie Rady odbędzie się w dniu 10 lipca 2023 r.

Opracowanie:

Joanna Poźniak Departament Dialogu Społecznego

Akceptacja:

Jakub Bydłoń Sekretarz Rady Organizacji Pacjentów